

Utbildningsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Utbildningsnämnden

Datum:
2020-11-18

Diarienummer:
UBN-2020-08551

Handläggare:
Katarina Håkansson, Birgitta Najafi

Verksamhetsplan och budget 2021

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar

1. **att** fastställa verksamhetsplan och budget för 2021 med bilagd strategi för likvärdighet

Ärendet

Utbildningsnämnden fastställer varje år verksamhetsplan och budget för kommande år. Utbildningsnämndens verksamhetsplan visar på nämndens prioriteringar för att säkerställa både nämndens grunduppdrag och att kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2021–23 förverkligas.

I verksamhetsplanen för 2020 finns ett uppdrag om strategi för ökad likvärdighet. Vid sitt sammanträde i juni 2020 (UBN-2020-03842) behandlade nämnden underlag till sådan strategi. Nämnden beslutade att beslut om strategi och åtgärder tas i samband med beslut om verksamhetsplan 2021.

Föredragning

Nämndens verksamhetsplan fungerar som ett uppdrag till nämndens förvaltning att omsätta den i praktiken. I en uppföljningsbilaga ska anges hur mål och uppdrag ska följas upp. Denna bilaga kommer att läggas fram för beslut vid nämndens nästkommande möte.

Bifogat handlingarna finns också förslag till strategi för ökad likvärdighet där såväl befintligt arbete som insatser 2021 samlas under rubrikerna systematiskt kvalitetsarbete, medveten resursfördelning, strategisk kompetensförsörjning samt arbete för att motverka skolsegregation. Strategin föreslås läggas som bilaga till verksamhetsplanen.

Budgeten baseras på kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget 2021–23. Till februarinämnden kompletteras verksamhetsplanen med en mer detaljerad budget. Förklaringen till detta är att budgetunderlaget per enhet håller på att sammanställas nu. Grundförutsättningen är ersättningsnivåerna som behandlades av nämnden den 24 november 2020.

Förslag till verksamhetsplan och budget för 2021 bifogas handlingarna i ärendet. **På grund av den korta tiden mellan beslut om ersättningar och utskick till arbetsutskottet i december så kommer budgetförslaget att skickas ut separat.**

Konsekvenser för barn och elever

Verksamhetsplanen och budgeten anger ramarna för verksamheten så att alla barn och elever ska ges både stöd för att nå kunskapsmålen och utmanas för att nå längre i sitt lärande.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska förutsättningarna redovisas i bilagt budgetförslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2020-11-18

Bilaga: Förslag till verksamhetsplan och budget 2021 med bilagd strategi för likvärdighet

Utbildningsförvaltningen

Susana Olsson Casas
Utbildningsdirektör

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare:
Utbildningsnämnden

Dokumentansvarig:
Katarina Håkansson

Datum:
2020-12-09

Diarienummer:
UBN-2020-08551

Verksamhetsplan och budget 2021 – 2023

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Inledning.....	3
Nämndens uppdrag.....	3
Omvärld och förutsättningar	3
Politisk plattform	4
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget.....	4
Begrepp som används i verksamhetsplanen	5
Inriktningsmål	6
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1 Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi.....	6
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2 Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i	8
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3 Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande	10
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4 Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet.....	11
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete	12
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 6 Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande.....	13
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7 Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet.....	17
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8 I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället.....	18
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala	20
Budget 2021.....	22
Nämndens driftbudget, hemkommun.....	22
Politisk verksamhet	23
Förskola hemkommun.....	23
Grundskola hemkommun.....	23
Grundsärskola hemkommun.....	24
Gymnasieskola hemkommun.....	24
Gymnasiesärskola hemkommun	25
Nämndens budget 2021, kommunal huvudman	26
Sammanställning antal barn och elever i hemkommun respektive huvudman	27
Nämndens investeringar.....	27
Bilaga: Strategi för ökad likvärdighet	

Inledning

Nämndens uppdrag

Utbildningsnämnden har ett samlat ansvar för all pedagogisk verksamhet från förskola till och med gymnasieskola. Nämnden har därmed ansvar för att alla barn och ungdomar boende i kommunen har tillgång till förskola och skola i kommunens egna verksamheter eller i fristående förskola och skola, samt för fördelningen av resurser både till egen verksamhet och fristående enheter. Som huvudman har nämnden vidare ansvar för kvalitet och ekonomi i förskolor och skolor som drivs i kommunens regi.

Omvärld och förutsättningar

Nämndens viktigaste uppdrag är att alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande. Uppdraget handlar inte bara om att alla ska få det stöd de behöver för att nå grundläggande nivå. Verksamheter ska också utformas så att varje elev utmanas i sitt lärande för att nå sin fulla potential. Den arbetsmarknad som eleverna möter kommer att innehålla yrken som idag inte är kända. Eleverna behöver därför också ges möjlighet att utöver ämneskunskaper utveckla generella kompetenser, till exempel initiativförmåga.

Barnrättsperspektivet är grundläggande i förskola och skola. Det innebär bland annat att varje barn ska ges möjligheter att utvecklas och kunna göra sin röst hörd. Miljön i förskola och skola ska präglas av studiero samt vara trygg och fri från diskriminering.

Den pågående pandemin har stark påverkan på verksamhetens förutsättningar. Gymnasieskola har under 2020 haft fjärr- och distansundervisning i relativt hög omfattning, vilket tenderar att ge ytterligare negativa effekter för elever som redan har en utsatt situation. Också övriga skolformer påverkas av oro och större frånvaro. Arbetsbelastningen för medarbetare och chefer har varit och är fortsatt hög. Pandemin medför också att en del långsiktigt utvecklingsarbete får stå tillbaka för att omhänderta nuläget.

Det finns idag skillnader i utbildningsresultat mellan och inom skolor. Likvärdigheten behöver öka så att alla barn och elever ges förutsättningar att nå gymnasieexamen. För att ge barn och unga i Uppsala goda förutsättningar för framtida hälsa och arbetsliv, behöver det finnas en samverkan mellan utbildningsförvaltningen och i första hand andra kommunala förvaltningar och Region Uppsala.

Utbildningsnämndens verksamhet påverkas också starkt av att befolkningen i kommunen ökar. Aktuell lokalförsörjningsplan innehåller omfattande åtgärder, jämfört med dagens platsantal sammantaget en utökning. Jämfört med dagens platsantal sker en utökning med ca 1 200 förskoleplatser till och med vårterminen 2025 och ca 2 200 grundskoleplatser under motsvarande period. Inom den kommunala gymnasieskolan sker utökning i befintliga lokaler samt att en ny gymnasieskola etableras genom inhyring. Det är en utmaning att klara byggandet tidsmässigt och nyttja lokaler rätt så att vi matchar barn- och elevutvecklingen utan överskottsytor eller lokalbrist. Tillkommande och tidigare beslutade lokalåtgärder bedöms leda till cirka 410 miljoner kronors ökning i hyresnivå för utbildningsnämnden under planperioden 2020–2030.

När det gäller kompetensförsörjning har Uppsala ett relativt gynnsamt läge jämfört med många andra kommuner. Det är dock svårt att rekrytera vissa yrkeskategorier, till exempel lärare i fritidshem, lärare i praktiskt - estetiska ämnen samt yrkeslärare. Det krävs ett systematiskt och långsiktigt arbete för att säkra personalförsörjningen.

Politisk plattform

Utbildningsnämnden inriktar sitt arbete på att alla barn i förskolan och elever i grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ges både stöd för att nå kunskapsmålen och utmanas för att nå så långt som möjligt i sitt lärande. En lyckad skolgång är grunden för människors jämlika förutsättningar att förverkliga sina drömmar och att utvecklas som självständiga individer. En lyckad skolgång är också grunden för Uppsalas och Sveriges tillväxt, konkurrenskraften på den globala marknaden samt en hållbar samhällsutveckling.

Goda kunskapsresultat är avhängigt trygghet och delaktighet. Därför fäster nämnden också stor vikt vid insatser som gör att barn och elever trivs och mår bra i skolan. Förskolans och skolans uppdrag är inte bara att främja självständiga individer utan också individer som kan verka i ett socialt sammanhang. Förskolan och skolan stärker elevernas förmåga att använda sina kunskaper som medborgare i ett demokratiskt samhälle. Barn och elever uppmuntras till delaktighet i undervisning och kunskapsutveckling, kritiskt tänkande och lyhördhet för andras åsikter och önskemål. Förskolan och skolan är en plats där barn och elever, utifrån en demokratisk grund, tar gemensamt ansvar och stödjer varandra.

Alla Uppsalas skolor ska vara framgångsrika och präglas av studiero, trygghet och fokus på kunskap. Lärare och skolledare ska ha goda förutsättningar att genomföra sitt uppdrag och skolan ska styras med tillit till professionerna. Fristående och kommunala förskolor och skolor ska ges likvärdiga förutsättningar.

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2020-2022 samt det nationella grunduppdraget. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget.

Verksamhetsplanen visar inom vilka arbetsområden och på vilket sätt nämnden bidrar till att uppfylla de krav som ställs genom inriktningsmål och budget.

I samband med att nämnden beslutar om sin verksamhetsplan och budget beslutar den även om plan för intern kontroll. Det är förvaltningens uppgift att omsätta dessa planer i praktiken.

Nämnden följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsbokslutet per augusti och årsbokslutet. Nämnden ansvarar för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden. I den tillhörande planen för uppföljning redogör utbildningsnämnden närmare för hur verksamhetsplanen följs upp. Planen för uppföljning beslutas i februari 2020.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Inriktningsmål	Kommunfullmäktiges mål i <i>Mål och budget</i> . Nämnden konkretiserar inriktningsmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med egna grunduppdrag, nämndmål, strategier, åtgärder och indikatorer.
Uppdrag	Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnden i <i>Mål och budget</i> . Nämnden tar fram åtgärder för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen. Vid behov kan nämnden också ta fram strategier för genomförandet av uppdragen
Grunduppdrag	Nämndens grunduppdrag enligt reglementet. Utvecklingen av grunduppdraget beskrivs med nämndmål eller indikatorer.
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måloppfyllelse konkretisera inriktningsmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder.
Budget	Nämndens budget utgår från <i>Mål och budget</i> och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda rollerna.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2021 – 2023 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina strategier och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör riktade satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden enbart gäller för egenregin eller om den gäller alla.
Förväntad effekt	Konkretiserar en åtgärd och beskriver vad den ska leda till. Underlättar på så sätt uppföljningen av åtgärder.
Styrdokument	Visar om åtgärden finns i, eller kan kopplas till genomförandet av, ett befintligt styrdokument (t.ex. program eller handlingsplan).

Inriktningsmål

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1 Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Uppdrag: Genomföra en årlig kartläggning av hur nämndernas och bolagsstyrelsernas resurser kommer män och kvinnor tillgodo i syfte att omfördela resurser för att främja jämställdhet och likvärdighet.

Utbildningsnämnden har tidigare bidragit till uppdraget genom uppföljning av strukturersättningen samt uppföljning av resursfördelning för extraordinära stödbehov ur ett jämställdhetsperspektiv. Sedan 2019 ges nämnden årligen en jämställdhetsanalys med fokus på kunskapsresultat, elever med stora stödbehov och skolnärvaro.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Jämställdhetsanalys 1.1 Årligen ges nämnden en jämställdhetsanalys med fokus på kunskapsresultat, elever med stora stödbehov och skolnärvaro.		Nämnden bidrar till en koncernövergripande bild av hur resurser fördelas ur ett jämställdhetsperspektiv. Redovisningen ger också nämnden underlag för bedömning av om det behövs omprioritering i resurser för att främja jämställdheten.

Uppdrag: Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice.

För att föräldrar ska kunna delta i arbetslivet, att barn och elever ska ges en bra utbildning och för kommunens attraktivitet och varumärke, ska det finnas beredskap att ta emot barnen i förskola och skola. Många barn och elever i Uppsala kommun får sin utbildning i förskola och skola som drivs i fristående regi. Utbildningsnämnden strävar efter en tydlig dialog med fristående huvudmän.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Samarbete med fristående huvudmän 1.2 Fortsatt arbete för att utveckla kommunikation med och information till fristående huvudmän. Under 2021 uppdateras och utvecklas den särskilda webbplatsen ”utförarwebben” för fristående huvudmän.	Näringslivsprogram	Tydlighet som främjar samarbete och som ger fristående aktörer planeringsförutsättningar

Nämndens grunduppdrag

Tillgängliga resurser ska så långt möjligt tillföras nämndens grunduppdrag. För att stärka likvärdigheten i utbildningen behöver resurser fördelas så att enheter med stora utmaningar gynnas. Detta sker genom den strukturersättning som är en del av grundersättningen, men också genom en medveten fördelning av det statsbidrag för likvärdig skola som kommunen får. Sedan tidigare fördelas vidare medel särskilt för elever med extraordinära stödbehov och vid resursfördelningen tas hänsyn till andelen nyanlända barn och elever.

Utbildningsförvaltningen har en uppbyggd struktur för ekonomisk uppföljning på olika nivåer som ger förutsättningar att snabbt identifiera ekonomiska obalanser.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
<p>Strategisk resursfördelning för ökad likvärdighet</p> <p>1.3 Särskild ekonomisk satsning för elever med stora stödbehov, inriktning neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF). Under 2021 ska utvärderas effekter av de åtgärder som hittills vidtagits med stöd av satsningen.</p>		<p>Ökad likvärdighet för barn och elever i och med att resurser i högre grad styrs till verksamheter som har större utmaningar.</p>
<p>1.4 Resurser riktas till att genomföra handlingsplaner på utvalda förskolor och skolor för att stärka likvärdigheten.</p>		<p>Som ovan</p>
<p>1.5 Utredda hur resurser kan fördelas internt som huvudman för att stärka skolor med stora utmaningar, öka likvärdigheten och prioritera de lägre åldrarna</p>		<p>Som ovan</p>
<p>Pedagogiska ersättningar</p> <p>1.6 Senast i september 2021 ges nämnden en redovisning om ytterligare strukturella förändringar i de pedagogiska ersättningarna behöver göras för att ge så väl fristående som kommunala skolor goda förutsättningar</p>		<p>Säkerställt att ersättningar ges på lika villkor till kommunal och fristående huvudmän.</p>

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2

Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Uppdrag: Vässa kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

En fungerande skolgång är en stark skyddsfaktor för att förebygga kriminalitet. Det är viktigt att tidigt uppmärksamma problematisk frånvaro och att det finns ett starkt samarbete med socialtjänsten, polisen och fritidsverksamheten för att kunna ge elever stöd och tidigt bryta kriminalitet. En ytterligare strategi är att vid tillståndsgivning och tillsyn av fristående verksamhet uppmärksammas tecken på ekonomiska oegentligheter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Skolnärvaro 2.1 Skolnärvaro och variation mellan enheter ska följas upp. Projektet med koordinatörer för ökad skolnärvaro ska fortsätta 2021-2022 och följas upp under 2021. Det ska säkerställas att rutiner kring frånvaro tillämpas.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Ökad skolnärvaro
Barn- och elevhälsa 2.2 Elevhälsans främjande och förebyggande roll ska stärkas genom en närmare koppling till förvaltningens ledning.		Bättre stöd för förskolors och skolors förebyggande arbete.
Arbetet mot narkotika 2.3 Den kompetensutveckling och de nya rutiner som tagits fram ska implementeras under 2021.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Kommunen agerar mer samordnat och effektivt vilket i förlängningen minskar rekryteringen av unga till kriminalitet.
SSPF 2.4 Fortsatt skolnära samarbete med polis, ungdomsjour och fritidsverksamhet, SSPF. Verka för utökning av SSPF till gymnasiet och grundskolans mellanstadium.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Kommunen agerar mer samordnat och effektivt vilket i förlängningen minskar rekryteringen av unga till kriminalitet.
Unga som varken arbetar eller studerar 2.5 Utveckla samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen, kulturförvaltningen m.fl. kring det kommunala aktivitetsansvaret för unga som varken arbetar eller studerar	Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik	Lägre andel ungdomar som varken arbetar eller studerar

Uppdrag: Utveckla en långsiktig och samordnad kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet i Gottsunda-Valsätra och Gränby-Kvarngärdet tillsammans med föreningar och andra intressenter. (KTN, UBN, IFN, KS)

Det behöver särskilt i utsatta områden finnas bred tillgång till aktiviteter i anslutning till skoldagens slut både för yngre barn i fritidshem och fritidsklubb och för elever som inte längre tillhör den målgruppen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Samordnad kultur-, idrotts-och fritidsverksamhet	Handlingsplan för ökad trygghet i Gränby och Kvarngärdet	Ett samlat arbete som i förlängningen leder till ett brett utbud av fritidsaktiviteter i de aktuella områdena.
2.6 Utbildningsförvaltningen ska vara en aktiv samarbetspart i genomförandet av planerade åtgärder	Handlingsplan för Gottsunda/Valsätra	

Nämndens grunduppdrag

Att lyckas i sin skolgång är den starkaste skyddsfaktorn för att inte hamna i utanförskap och kriminalitet. Skolan har en central uppgift att aktivt påverka elever att respektera och bejaka samhällets grundläggande värden. Elevhälsan behöver ha en tydlig roll i det främjande och förebyggande arbetet.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3

Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Uppdrag: Öka takten i klimatomställningen för att minska växtgasutsläppen och nå målet om en fossilfri välfärdskommun 2030 och klimatpositivt Uppsala 2050.

Se nedan under grunduppdrag.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
<p>Hållbar utveckling i grunduppdrag</p> <p>3.1 Frågor om klimatomställning och hållbar utveckling ingår som innehåll i alla skolformers undervisning.</p> <p>Under året pågår bland annat kampanj för att cykla till skolan samt minskning av plastanvändning.</p>	Miljö- och klimatprogram	Kunniga barn och unga som har förutsättningar att göra väl underbyggda val och fortsätta driva utvecklingen mot fossilfrihet.

Nämndens grunduppdrag

I alla skolformernas läroplaner ingår ett miljöperspektiv i undervisningen.

I förskola ska utbildningen ge barnen möjlighet att tillägna sig ett ekologiskt och varsamt förhållningssätt till sin omgivande miljö och till natur och samhälle. Genom ett miljöperspektiv i grundskolan får eleverna möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor. Genom ett miljöperspektiv i gymnasiet ska ge eleverna ges insikter så att de kan dels själva medverka till att hindra skadlig miljöpåverkan, dels skaffa sig ett personligt förhållningssätt till de övergripande och globala miljöfrågorna.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4

Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Uppdrag: Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända och skapa förutsättningar för fler människor att försörja sig genom utbildning, arbete eller entreprenörskap.

En slutförd gymnasieutbildning är en bärande förutsättning för etablering på arbetsmarknaden. För att på kort tid inhämta de kunskaper som behövs behöver det finnas hög kompetens i att undervisa i flerspråkiga miljöer samt att det finns tillgång till såväl studiehandledning som modersmålsundervisning, **särskilt i nuläget när pandemin försvårar elevernas skolsituation**. Både grundskolans förberedelseklasser och gymnasieutbildningen språkintrouktion sprids ut på flera skolor för att underlätta integration. Åtgärden nedan är särskilt

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
<p>Särskild satsning, nyanländas lärande</p> <p>4.1 Utbildningsnämnden deltar i Skolverkets särskilda satsning för att utveckla undervisningen för nyanlända och flerspråkiga elever.</p> <p>Under 2021 kommer bl a följande aktiviteter att genomföras:</p> <p>I alla skolformerna utbildas ett flertal lärare i språk och kunskapsutvecklande arbetsätt. De ska sedan leda ett kollegialt lärande på respektive förskola och skola.</p> <p>Vidare genomförs fortbildning för lärare i sv och sva, studiehandledare samt ges stöd i att utveckla utbildningen i arbetet att omfatta samhällets gemensamma värderingar, kring bland annat mänskliga rättigheter.</p>	<p>Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism i Uppsala kommun</p>	<p>Bättre studieresultat för nyanlända elever</p>

Nämndens grunduppdrag

Liksom i flera andra inriktningsmål är den främsta framgångsfaktorn att barn och unga lyckas i sin utbildning där kunskaper och värden ses som en helhet. Då ges goda förutsättningar för god hälsa och inkludering i samhället. Skolan har ett tydligt uppdrag att arbeta kompensatoriskt för att uppväga skillnader i barns uppväxtvillkor.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Uppdrag: Förbättra möjligheten till anställning för personer med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter.

Möjligheter för personer med funktionsnedsättning att få anställning ska uppmärksammas i arbetet med kompetensförsörjning, Tillgång till praktikplatser för elever i särskola behöver säkerställas.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
5.1 Vid utarbetandet av kompetensförsörjningsplan under 2021 ska identifieras om det finns hinder som kan undanröjas för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att få anställning.	Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Fler anställda med funktionsnedsättning
5.2 Verka för att det i Uppsala kommun finns tillgång till praktikplatser i för elever i gymnasiesärskola och praoplats för elever i grundsärskola	Som ovan	Som ovan

Nämndens grunduppdrag

En slutförd gymnasieutbildning är en bärande förutsättning för etablering på arbetsmarknaden. Utöver en god kvalitet i undervisningen strävar utbildningsnämnden efter att öka yrkesprogrammets attraktivitet för att matcha utbildningen med arbetsmarknadens behov. Studie- och yrkesvägledningen i grundskolan har en viktig roll att arbeta kompensatoriskt för elever som har större behov av vägledning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Stärka yrkesprogrammets attraktivitet	Näringslivsprogram	Högre andel sökande till gymnasiets yrkesprogram samt färre omval.
5.3 Yrkesprogrammets attraktivitet ska stärkas genom utveckling av samarbetet i programråden, tidig studie- och yrkesvägledning i grundskolan yrkeslärnätverk samt lärlingsråd.		

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 6

Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

Uppdrag: Stärk likvärdigheten och höj kunskapsresultaten i förskolan, förskoleklass, grundskolor och fritidshem, fritidsklubb och gymnasium. (UBN och KTN)

Som en del av verksamhetsplanen beslutar nämnden i december 2020 om en strategi för likvärdighet. Strategin omfattar följande områden:

1. Ett systematiskt kvalitetsarbete som ger kunskap på olika nivåer om vilket nuläge vi har, vilka åtgärder som hittills har vidtagits, hur dessa har fallit ut och en analys av vilka åtgärder som behöver vidtas framåt.
2. En resursfördelning som tar hänsyn till barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.
3. Fördelning av kompetens så att den är anpassad till de behov som finns i enheten. Strävan ska vara att de mest kvalificerade lärarna arbetar på förskolor och skolor där utmaningarna är som störst.
4. Arbete för att motverka skolsegregation.

Nedan finns åtgärder som på förvaltningsövergripande nivå prioriteras 2021. Året 2020 har starkt präglats av den pågående pandemin och bedömningen är att så kommer att vara fallet också under hela 2021 och effekter under ytterligare tid därefter. Förutsättningarna för lärande är under pandemin sämre vilket särskilt påverkar barn och elever som redan tidigare har en utsatt situation. Omhändertagande av pandemins effekter har varit en utgångspunkt vid valet av åtgärder i verksamhetsplanen och kommer också att påverka genomförandet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Kvalitetsarbete generellt	Barn- och ungdomspolitiskt program	Stärkt stöd till förskolor och skolor
6.1 Fokusedagar för ökad likvärdighet för alla förskolors och skolors ledningsgrupper.	Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Förbättrade studieresultat
6.2 Tydligare och förstärkt organisation inom systemstöd på förvaltningsnivå för ökat stöd i kvalitetsarbetet i hela styrkedjan.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet	
Riktade insatser till enheter	Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism i Uppsala kommun	
6.3 Skolformsvisa strategigrupper för rektorer/ledning på de utvalda enheterna		
6.4 Stöd i analysarbetet att ta fram handlingsplaner på de utvalda enheterna som följs upp regelbundet.		
6.5 Utvalda förskolor och skolor med särskilt riktade insatser		
Stärkt elevhälsa	Som ovan	Som ovan
6.6 Förtydligad organisation på förvaltningsnivå med ett förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbete i fokus		
6.7 Systematiserad hand- och vägledning till lokala elevhälsoteam genom specialistkompetenser samt		

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
<p>kvalitetssäkring av resurser och kompetenser</p> <p>6.8 Skolnärvaro och variation mellan enheter ska följas upp. Projektet med koordinatörer för ökad skolnärvaro ska fortsätta 2021-2022 och följas upp under 2021. Det ska säkerställas att rutiner kring frånvaro tillämpas.</p> <p>6.9 Förstärkt stöd för barn och elever i behov av särskilda insatser inriktning neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF) Under 2021 ska utvärderas effekter av de åtgärder som hittills vidtagits med stöd av satsningen.</p> <p>6.10 Inom ramen för barn- och elevhälsan organiseras stöd till skolor i arbetet med att ge stimulans till särskilt begåvade elever.</p>		
Strategisk kompetensförsörjning se IM 9		
Medveten resursfördelning, se IM 1		
Övergångar		
<p>6.11 Utveckla systematiken för att underlätta elevers övergångar mellan skolor och skolformer oavsett huvudman.</p>		Bättre överföring av information vid övergångar mellan skolor och skolformer.
Undervisning i förskolan		
<p>6.12 Fortsätta utveckla undervisningsuppdraget i förskolan bland annat i samarbete med Uppsala universitet.</p>		Den tidiga kunskapsutvecklingen främjas inför den fortsatta skolgången

Uppdrag: Verka för att fler barn till utrikes födda föräldrar går på förskola, fritidshem och fritidsklubb. (UBN och KTN)

Att gå i förskola, fritidshem och fritidsklubb lägger en bra grund för integration och en framtida etablering på arbetsmarknaden. De bidrar till att förbättra förutsättningarna för bra kunskapsresultat i skolan, särskilt för barn till föräldrar med lägre utbildning och barn med utrikes födda föräldrar. De öppna förskolorna kan spela en viktig roll i att introducera föräldrar till förskola.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
<p>6.13 En kartläggning av nuläget är genomförd vad gäller förskola, arbetet har därefter blivit försenat på grund av pandemin. För fritidshem kommer en kartläggning att göras under 2021. Utifrån kartläggningarna kommer lämpliga åtgärder tas fram och genomföras, bland annat i linje med de förslag som lämnas i utredningen om fler barn i förskolan för bättre språkutveckling i svenska (SOU 2020:67). Samverkan ska ske med kulturförvaltningen.</p>		Bättre förutsättningar till goda studieresultat för barn till utrikes födda föräldrar

Uppdrag: Genomlys och stärk samverkan, metoder och finansieringsmodeller avseende elever med stort stödbehov. (UBN, SCN och OSN)

Samverkan är förstärkt genom bildande av särskild styrgrupp och arbetsgrupp med medverkan från alla förvaltningar samt projektledare från kommunledningskontoret.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
6.14 Genomlysningen ska resultera i åtgärder som kan genomföras för att förbättra skolgången för elever med stort stödbehov.	Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Nämnden får underlag för åtgärder som kan vidtas för målgruppen.

Uppdrag: Stärk studiero och elevers upplevelse av trygghet i och omkring skolan. (UBN, KTN, SCN och AMN)

Grunden för trygghet och studiero läggs i en undervisning av hög kvalitet, genom att elever tidigt får det stöd och anpassningar de behöver, goda relationer med eleverna samt ett målinriktat arbete mot kränkande behandling. **I nämndens internkontrollplan finns kontrollmoment för att säkra att anmälningar om kränkande behandlingar utreds.** När tryggheten äventyras behövs också ett samarbete med polis, socialtjänst och andra viktiga aktörer som kan ge skolor det stöd de behöver.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Stärkt barn- och elevhälsa , se uppdrag 6.1		Stärkt stöd till förskolor och skolor
Skolnärvaro 6.15 Projektet med koordinatörer för ökad skolnärvaro ska fortsätta under 2021 och följas upp under året.		Ökad elevnärvaro
Orosanmälningar 6.16 Fortsatt utveckling av tydlighet och samarbete med socialtjänsten vad gäller orosanmälningar	Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Ökad kunskap hos förskolor och skolor om rutiner för orosanmälningar och om socialtjänstens uppdrag.
Arbetet mot narkotika 6.17 Den kompetensutveckling och de nya rutiner som tagits fram ska implementeras under 2021.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Fler elever upplever såväl trygghet som studiero i skolan
Hedersrelaterat våld och förtryck 6.18 Stärk förskolors och skolors kompetens och insatser kring hedersrelaterat våld och förtryck utifrån TRIS årshjul.	Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism i Uppsala kommun	Bättre kunskap i förskolor och skolor om att förebygga och uppmärksamma hedersrelaterat våld och förtryck
SSPF 6.19 Fortsatt skolnära samarbete med polis, ungdomsjour och fritidsverksamhet, SSPF. Verka för utökning av SSPF till gymnasiet och grundskolans mellanstadium.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Kommunen agerar mer samordnat och effektivt vilket stärker det förebyggande arbetet för trygghet och säkerhet.
Socialarbetare i skolan 6.20 Fortsatt utveckling av samarbete med socialtjänsten genom fältsekreterare i skolan		Kommunen agerar mer samordnat och effektivt vilket stärker det förebyggande arbetet för trygghet och säkerhet.
Samarbete med vårdnadshavare 6.21 Utifrån beslutad ram fortsätter grundskolor arbete med förväntansdokument i den mån det är		Tydligare förutsättningar för samarbete mellan skola och vårdnadshavare

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
möjligt under rådande pandemi. Ett riktmärke är att alla skolor har förankrade förväntansdokument inför höst 2022		

Nämndens grunduppdrag

Inriktningsmålet är samstämmigt med utbildningsnämndens grunduppdrag. Det innebär att nämndens resurser och utvecklingsarbete prioriteras för detta inriktningsmål.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
<p>Nationella minoriteter</p> <p>6.22 Följa upp och vid behov föreslå åtgärder för att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter.</p>	Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism i Uppsala kommun	De nationella minoriteternas rättigheter tillgodoses
<p>Trygga tillgången till förskole- och skolplatser</p> <p>6.23 Förbättra framförhållning och effektivitet i lokalförsörjningsplaneringen genom bland annat stärkt samverkan med de olika parter som är del i lokalförsörjningen, dialogen med fristående aktörer och förbättrad statistik. Särskilt fokus ska läggas på förskoleplatser och skolplatser för boende i centrala staden.</p>		Tillgång till förskole- och skolplatser som i högre grad följer olika behov i olika delar av kommunen.
<p>Särskilda undervisningsgrupper</p> <p>6.24 Utredda finansieringsmodell för särskilda undervisningsgrupper på övergripande och områdesnivå samt undersöka behov av och möjligheter att skapa grupper på områdesnivå</p>		Det finns särskilda undervisningsgrupper som möter de behov som finns.
<p>Information om landsbygdsskolor</p> <p>6.25 Enligt nämndens beslut (UBN-2020-06969) informera vårdnadshavare i hela kommunen om möjligheten att söka och få elevresa till landsbygdsskolorna.</p>		Fler vårdnadshavare och elever som bor i Uppsala stad väljer skolplacering i landsbygdsskola

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7

Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Nämndens grunduppdrag

Barn och unga ska ha lika rättigheter och möjligheter inom utbildningsområdet oavsett funktionsnedsättning. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
<p>Satsning för elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF)</p> <p>7.1 Utbildningsinsats ska genomföras om hur lärmiljö för elever med NPF kan skapas i fritidshem.</p>	Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Stärkt kompetens hos personalen att anpassa utbildningen för elever med NPF
<p>7.2 Särskild ekonomisk satsning för elever med stora stödbehov, inriktning NPF. Under 2021 ska utvärderas effekter av de åtgärder som hittills vidtagits med stöd av satsningen.</p>	Som ovan	Stärkta förutsättningar för skolor att möta behov hos elever med NPF.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8

I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Uppdrag: Utarbeta en systematik för att skapa likvärdiga möjligheter för invånarna att vara delaktiga i utvecklingen av kommunens service och tjänster.

Barn och elever ska successivt få utöva ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Förskolor och skolor ska samarbeta med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla skolans innehåll och Under 2021 ska utvärderas effekter av de åtgärder som hittills vidtagits med stöd av satsningen. verksamhet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Delaktighet i utbildningen 8.1 På förskolor och skolor finns forum för såväl samarbete med vårdnadshavare som elevernas rätt till delaktighet i utbildningen.	Barn- och ungdomspolitiskt program	Elever känner sig delaktiga i utbildningen
Dialog brukarföreningar 8.2 Utbildningsnämnden genomför regelbundet dialog med brukarföreningar för barn med funktionsnedsättning	Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Ökad delaktighet för aktuella brukarföreningar. Förvaltningen tillförs kunskap om skolsituationen för barn med funktionsnedsättning

Uppdrag 8.2: Kvalitetssäkra och systematisera kommunens kontakter och leveranser till näringslivet med fokus på gott bemötande, korta handläggningstider och förutsägbarhet

En del av Uppsala kommuns attraktivitet och varumärke är att erbjuda förskola och skola av hög kvalitet som kan möta näringslivets kompetensbehov. Många barn och elever i Uppsala kommun får sin utbildning i förskola och skola som drivs i fristående regi. Utbildningsnämnden strävar efter en tydlig dialog med fristående huvudmän.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Samarbete med fristående huvudmän 8.3 Fortsatt arbete för att utveckla kommunikation med och information till fristående huvudmän. Under 2021 uppdateras och utvecklas den särskilda webbplatsen "utförarwebben" för fristående huvudmän.	Näringslivsprogram	Tydlighet som främjar samarbete och som ger fristående aktörer planeringsförutsättningar

Nämndens grunduppdrag

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen. Vidare ska enligt läroplanen alla som arbetar i skolan samarbeta med elevernas

vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla skolans innehåll och verksamhet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
<p>Celsiuskolans idrottsutbildning</p> <p>8.4 Förbereda för att ta över gymnasiet idrottsutbildningar i egen regi och därvid undersöka hur ett fortsatt samarbete med RF-SISU kan se ut.</p>	Idrotts- och fritidspolitiskt program	Fortsatt samspel med RF-SISU vad gäller idrottsutbildningarna på gymnasiet i syfte att stärka såväl breddidrotten som elitsatsningar.
<p>Digital skolstart</p> <p>8.5 Under 2021 utreda och förbereda för så kallad digital skolstart för att underlätta för vårdnadshavare inför läsårsstart och minska skolors administrativa hantering.</p>		Enklare för vårdnadshavare att lämna information till skolan inför läsårsstart.
<p>Gemensamt ansökningssystem, förskola</p> <p>8.6 Under 2021 undersöka förutsättningarna för och förbereda för att inkludera fristående förskolor i Uppsala kommuns ansökningssystem för att underlätta för vårdnadshavare som söker förskola.</p>		Enklare för vårdnadshavare att söka och få förskoleplats.
<p>Digitalisering</p> <p>8.7 Det finns såväl nationellt som i Uppsala kommun uppdrag om digitalisering både i undervisningen och i administrativa processer. Under 2021 ska säkerställas en effektiv och tydlig organisation med arbetsätt som möjliggör för verksamhetsförbättringar med stöd av digital utveckling som bidrar till förvaltningens och kommunens övergripande mål.</p>	Policy för digital transformation	Tydlig styrning och effektivitet i digitaliseringen.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Uppdrag: Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningsplaneringen för kommunen som arbetsgivare med fokus på bristyrken. (KS, UBN, ÄLN, OSN, KTN och AMN)

Se nedan under grunduppdrag.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
<p>Kompetensförsörjningsplan 9.1 Under 2021 tas fram en ny kompetensförsörjningsplan som utgår ifrån verksamheternas identifierade behov. I detta arbete integreras det fortsatta arbetet med lärares och förskollärares utvecklingsvägar.</p>	Arbetsgivarpolicy	Förskolor och skolor har kompetens i personalen som motsvarar verksamhetens behov.
<p>Strategisk kompetensförsörjning för likvärdighet, generellt 9.2 Översyn av rektorers förutsättningar för att skapa fungerande verksamheter med en hållbar arbetsmiljö 9.3 Fortsatt samarbete med universitetet vad avser ULF och praktisknära forskning Riktade enheter till enheter 9.4 Förstärkt HR-stöd på skolor med särskilt likvärdighetsuppdrag för att öka andelen legitimerade, behöriga och kompetenta medarbetare 9.5 Utvecklingslärare med särskilt likvärdighetsuppdrag 9.6 Skolformsvisa nätverk för Utvecklingslärare</p>		<p>Hållbar arbetsmiljö och utvecklingsmöjligheter för medarbetare</p> <p>De mest kvalificerade lärarna arbetar på förskolor och skolor där utmaningarna är som störst.</p>

Nämndens grunduppdrag

Andelen behöriga lärare ska vara hög i alla skolformer. Strävan ska vara att de mest kvalificerade lärarna arbetar på förskolor och skolor där utmaningarna är som störst. Strävan ska också vara att varje enhet har en kompetensprofil som är anpassad till behoven på just den enheten. Det behöver finnas en plan som utgår ifrån verksamhetens behov för att säkerställa rätt kompetens på lång sikt. **Också under detta inriktningsmål kommer effekter av pandemin påverka genomförandet av åtgärderna.**

*Nämndmål enligt kommunstyrelsens beslut: **Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv.***

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
9.7 Årligen upprättas en arbetsmiljöanalys och utifrån den utformas riktade åtgärder.	Arbetsgivarpolicy	Minskad korttidsfrånvaro, ökat medarbetarengagemang, färre arbetsskador

*Nämndmål enligt kommunstyrelsens beslut: **Ledarskap Medarbetarskap***

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
9.8 Översyn av rektorers förutsättningar för att skapa fungerande verksamheter med en hållbar arbetsmiljö	Arbetsgivarpolicy	Minskad korttidsfrånvaro, ökat medarbetarengagemang, färre arbetsskador

Budget 2021

Utbildningsnämnden har ett samlat ansvar för all pedagogisk verksamhet från förskola till och med gymnasieskola, 0–19 år. Nedan redovisas verksamheten utifrån de uppdrag som nämnden har.

Hemkommun innebär nämndens grundläggande myndighetsansvar och ekonomiska ansvar för att alla barn och ungdomar boende i kommunen har tillgång till förskola och skola.

Huvudman innebär nämndens hela kvalitetsansvar och ekonomiska ansvar för kommunala förskolor och skolor

Nämndens driftbudget, hemkommun

Nämndens budget utgår från kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget 2021 med plan för 2022-2023.

UTBILDNINGSNÄMNDEN (HEMKOMMUN)			
Belopp i miljoner kronor	Beslutad budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021
Taxor och avgifter exkl. egen nämnd	211	213	216
Statsbidrag	130	118	111
Försäljning verksamhet andra kommuner samt övriga externa intäkter	188	205	203
Övriga kommuninterna intäkter	0	0	0
Summa intäkter	529	536	531
Lämnade bidrag	-2	-3	-3
Köp av huvudverksamhet inom egen nämnd	-4 170	-4 128	-4 263
Köp av huvudverksamhet externa utförare	-1 488	-1 446	-1 478
Övriga kostnader	-269	-286	-319
Avskrivningar	0	0	0
Summa kostnader	-5 929	-5 863	-6 063
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0
Summa nettokostnader 1)	-5 401	-5 327	-5 532
Kommunbidrag			0
Politisk verksamhet (1)	3	3	3
Förskola inkl öppen förskola och pedagogisk omsorg (41)	1 578	1 578	1 583
Grundskola, förskoleklass och fritidshem (42-432)	2 764	2 764	2 835
Obligatorisk särskola (433)	109	109	124
Gymnasieskola (434)	890	890	927
Gymnasiesärskola (435)	57	57	60
Summa kommunbidrag	5 401	5 401	5 532
Resultat	0	74	0

Generellt har kommunbidraget räknats upp med en pris- och löneuppräknings på 1,82 procent samt utifrån befolkningsprognos inom respektive verksamhetsområde. Därefter har ramen justerats ned med ett generellt effektiviseringskrav på de pedagogiska verksamheterna med 1,8 procent.

Kommunfullmäktige har riktat kommunbidrag för olika satsningar på sammanlagt 6,2 miljoner kronor vilka specificeras under respektive verksamhet.

Budgeten baseras på de ersättningar som nämnden beslutat 2020-11-24. Kommunfullmäktiges satsningar i årets tilldelade kommunbidrag ingår i grundbelopp per barn och elev. De satsningar som under 2020 utgjorde separata ersättningar till verksamheterna ingår också från 2021 i grundbeloppen.

Nämnden gör antaganden om antalet barn och elever i budgeten. Antalet nyanlända och asylsökande elever inom främst grundskola och gymnasieskola har minskat jämfört med tidigare år men är fortfarande svårbedömt.

Politisk verksamhet

Inom politisk verksamhet ingår kostnad för nämnden såsom arvoden, utbildningar och övriga kostnader som hör till nämndverksamhet.

Kommunbidraget uppgår till 3,4 miljoner kronor. Nämndens kommunbidrag för politisk verksamhet är oförändrat jämfört med föregående år. De fasta arvodena följer höjningen av riksdagsledamöternas arvoden. Ökningen för 2021 är ännu inte fastställd.

Förskola hemkommun

Nämndens ansvarsområde omfattar förskola, öppen förskola, samt annan pedagogisk omsorg för alla Uppsala kommuns barn, oavsett huvudman.

Nämnden får ett kommunbidrag på 1 583 miljoner kronor. Kommunbidraget för 2021 har ökat med 5 miljoner kronor jämfört med 2020. Antal barn är lägre i budget 2021 än i budget 2020, en skillnad med 38 barn. I senaste befolkningsprognosen har antal barn minskat jämfört med tidigare prognos för budgetåret.

Nämnden har ett uppdrag att öka andelen barn inom förskola och fritidshem. Uppdraget har tillförts 0,6 miljoner kronor. Budgeten avseende föräldrautbildning, Tripel P, är överförd till socialnämnden, 2,3 miljoner kronor.

I budget ingår en utökning av förskolebussar från dagens fem till sju bussar. Utökning sker från 1 juli 2020 och tillför förskoleplatser i centrum.

Det är avsatt medel i budgeten för öka tillgången till förskoleplatser under våren, så kallade vårförskoleplatser.

Förskola inkl öppen förskola och pedagogisk omsorg hemkommun			
	Beslutad budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021
Nettokostnad totalt, mnkr	-1 577,6	-1 550,7	-1 583,2
Antal barn i förskola	12 178,0	12 019,0	12 140,0
Nettokostnad per barn, tkr	-129,5	-129,0	-130,4

Nämnden har budgeterat för samma antal barn som kommunfullmäktige antagit i Mål och budget. I budgeten finns flera osäkerheter. En osäkerhet är antagandet om antal barn och effekter av den pågående pandemin.

Grundskola hemkommun

Nämndens ansvarsområde omfattar alla Uppsala kommuns elever som går förskoleklass, grundskola och fritidshem, oavsett huvudman.

Nämnden erhåller ett kommunbidrag på 2 835 miljoner kronor för 2021. Kommunbidraget för 2021 har räknats upp med 71 miljoner kronor jämfört med 2020.

Nämnden har fått ett riktat kommunbidrag för fortsatt satsning på lärarassistenter med 2,6 miljoner kronor. Sammantaget med tidigare års satsningar uppgår satsningen på lärarassistenter till 11,2 miljoner kronor och ingår i grundbeloppet för 2021. I kommunbidraget ingår riktade medel för närvarokoordinatorer, 3 miljoner kronor. Uppdraget om simundervisning i förskoleklass har överförts till Idrotts- och fritidsnämnden med 6,4 miljoner kronor.

Utifrån den osäkerhet som föreligger kring kommunens befolkningsprognos, kring pandemins effekter och rådande konjunkturläge har nämnden valt att justera ner budgeterat antal elever i förskoleklass, grundskola och fritidshem. Det har frigjort medel för att dämpa sänkningen av ersättningsnivåerna under 2021 för fritidshem och förskoleklass, i enlighet med nämndens beslut UBN-2020-07292.

Grundskola F-9 inkl fritidshem hemkommun			
	Beslutad budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021
Nettokostnad totalt, mnkr	-2 763,6	-2 719,1	-2 835,0
Antal elever i grundskola F-9	26 458,0	26 175,0	26 619,0
Nettokostnad per elev, tkr	-104,5	-103,9	-106,5
Antal elever i fritidshem	9 947,0	9 521,0	9 696,0

Ökningen av antal elever i grundskolan är lägre än tidigare år. En osäkerhet är antagandet om antal elever och om den pågående pandemin påverkar antal elever inom fritidshem. En annan osäkerhet är kostnader för skolskjuts.

Grundsärskola hemkommun

Nämndens ansvarsområde omfattar alla Uppsala kommuns elever som har tagits emot i grundsärskola, oavsett huvudman.

Grundsärskolan har tilldelats 124 miljoner kronor i kommunbidrag. Kommunbidraget för 2021 har räknats upp med 15 miljoner kronor jämfört med 2020. Kommunbidraget är baserat på 264 elever, en ökning med 32 elever från föregående år.

Grundsärskola hemkommun			
	Beslutad budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021
Nettokostnad totalt, mnkr	-108,9	-114,0	-123,7
Antal elever i grundsärskola	232,0	249,0	264,0
Nettokostnad per elev, tkr	-469,6	-457,8	-468,4

Det finns en osäkerhet i budget kring kostnad för skolskjuts och ersättning för extraordinärt stöd/tilläggsbelopp till elever. Det finns en stor osäkerhet kring antal elever.

Gymnasieskola hemkommun

Nämndens ansvarsområde omfattar alla Uppsala kommuns elever som har tagits emot i gymnasieskola, oavsett huvudman.

Det finns i gymnasieskolan 18 nationella program varav tolv yrkesprogram och sex högskoleförberedande program. Det finns också fem introduktionsprogram för elever som inte är behöriga till ett nationellt program.

Gymnasieskolan har tilldelats 927 miljoner kronor i kommunbidrag för 2021. Kommunbidraget för 2021 har räknats upp med 37 miljoner kronor jämfört med 2020.

Gymnasieskola hemkommun			
	Beslutad budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021
Nettokostnad totalt, mnkr	-890,4	-880,7	-927,4
Antal elever i gymnasieskola	7 842,0	7 648,0	7 812,0
Nettokostnad per elev, tkr	-113,5	-115,2	-118,7

Antalet elever i gymnasieskola förväntas öka med 2,1procent jämfört med prognosen för 2020. Osäkerhet råder kring antalet elever på programmet språkintröduktion (sprint) samt antal elever på övriga introduktionsprogram.

Gymnasiesärskola hemkommun

Det finns i gymnasiesärskolan nio nationella program. Det finns också individuella program för elever som behöver en utbildning som är anpassad för de egna förutsättningarna.

Gymnasiesärskolan tilldelas 60 miljoner kronor i kommunbidrag för år 2021. Kommunbidraget för 2021 har räknats upp med 3 miljoner kronor jämfört med 2020.

Ersättningen till gymnasiesärskolan består av grundbelopp i form av ett programpris, ersättning/elev, samt vid bedömt behov ersättning för extraordinärt stöd/tilläggsbelopp. Osäkra poster utgörs främst av ersättning för extraordinärt stöd/tilläggsbelopp, skolskjutsar samt höstens intag av elever från annan kommun.

Gymnasiesärskola hemkommun			
	Beslutad budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021
Nettokostnad totalt, mnkr	-56,7	-59,1	-59,6
Antal elever i gymnasiesärskola	109,0	108,0	108,0
Nettokostnad per elev, tkr	-520,1	-547,2	-552,1

Antalet elever i gymnasiesärskola förväntas ligga kvar på samma nivå som 2020. Elevantalet beräknas därefter sjunka under ett par år.

Nämndens budget 2021, kommunal huvudman

KOMMUNAL HUVUDMAN			
Belopp i miljoner kronor	Beslutad budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021
Summa intäkter	4 566	4 562	22 533
Summa kostnader	-4 566	4 544	-22 533
Resultat	0	18	0

Den kommunala huvudmannens totala budget fördelas per verksamhet enligt följande:

UTBILDNINGSNÄMNDEN KOMMUNAL HUVUDMAN				
Belopp i miljoner kronor	Antal			Budgeterat resultat 2021
	barn/elever *	Intäkter	Kostnader	
Kommunal förskola inkl öppen förskola och pedagogisk omsorg	7 859	1 171	1 171	0
Kommunal grundskola F-9 inkl fritidshem *	21 885	20 423	20 423	0
Kommunal grundsärskola	214	88	88	0
Kommunal gymnasieskola	6 695	784	784	0
Kommunal gymnasiesärskola	123	56	56	0
Övrig verksamhet **	-	12	12	0
Summa kommunal huvudman	36 776	22 533	22 533	0

* antal fritidsbarn ingår inte

** avser den kommunala stiftelsen Jälla Egendom, viss uppdragsutbildning samt korttidsverksamhet

Statsbidrag

Statsbidrag till förskola för mindre barngrupper är lägre för 2020/2021 jämfört med tidigare statsbidragsperiod då det ökade. Den lägre nivån får full effekt under 2021. Besked för perioden 2021/2022 kommer i slutet av juni 2021. I budgeten bedöms att bidraget kommer att ligga på samma nivå som för innevarande period.

Statsbidrag till grundskola för likvärdig skola är 102 miljoner kronor för 2021. Det är en ökning jämfört med 2020 men samtidigt upphörde statsbidrag för fritidshemssatsning och lågstadiesatsning per 2020-06-30. Skolverket har tagit bort bidragskravet att kommunens kostnad per elev inte ska minska i jämförelse med ett genomsnitt för de senaste tre åren.

Lokalkostnader

Från hösten 2021 tillkommer två förskolebussar. Under året flyttar två enheter in i nya lokaler och fyra förskolor flyttar till nya moduluppställningar. Förskolan går in i året med viss överkapacitet på platser. Kommunal grundskola öppnar ingen ny grundskola under 2021. Det är brist på lokaler och därför utökas antal elevplatser till höstterminen med nya moduluppställningar bland annat i Storvretaområdet. Budgeten för grundskolans lokalkostnader är osäker. Kommunala gymnasieskolan räknar med tolv miljoner kronor högre hyreskostnader 2021 varav hälften beror på att det är en helårskostnad för den nya gymnasieskolan Ellen Fries, som öppnade i augusti 2020. Inom den kommunala gymnasiesärskolan medför moduluppställningar ökad lokalkostnad. Det ställs nya myndighetskrav på lokalerna för rullstolsburna elever .

Antal barn och elever

Antalet barn inom förskolan budgeteras att bli marginellt fler än 2020. Inom grundskola budgeteras för 1,3 procent fler elever än för 2020, vilket är en lägre ökningstakt än tidigare år. Inom den kommunala grundsärskolan ökar antal elever med nio procent i budgeten jämfört med 2020. För den kommunala gymnasieskolan är elevernas val

inför höstterminen en osäkerhet. Den kommunala gymnasiesärskolan har färre elever till höstterminen 2020.

Osäkerheter

Osäkerheter finns inom samtliga verksamheter när det gäller den pågående pandemin och vilka effekter den kommer ha under 2021. Det finns också osäkerheter kring lokalkostnader vid lokalanpassningar och moduluppställningar.

Sammanställning antal barn och elever i hemkommun respektive huvudman

UTBILDNINGSNÄMNDEN , Hemkommun				
Antal barn/elever per delverksamhet*	Budget	Prognos	Budget 2021	Förändring
	2020	2020		budget 2020
Förskola inkl pedagogisk omsorg	12 178	12 019	12 140	-38
Grundskola F-9	26 458	26 175	26 619	161
Grundsärskola	232	249	264	32
Gymnasieskola	7 842	7 648	7 812	-30
Gymnasiesärskola	109	108	108	-1
Summa	46 819	46 199	46 943	124
Fritidshem	9 947	9 521	9 696	-251

*totalt antal barn/elever skrivna i Uppsala

UTBILDNINGSNÄMNDEN , Kommunal huvudman							
Antal barn/elever per delverksamhet	Budget 2020 *)	varav från		Budget 2021 *)	varav från		Budget 2021 andel av totalt antal Ua barn/elever
		annan kommun	Prognos 2020 *)		annan kommun	Förändring 2021 jmf budget 2020	
Förskola inkl pedagogisk omsorg	7 858	44	7 822	7 859	45	1	64%
Grundskola F-9	21 606	210	21 349	21 885	205	279	81%
Grundsärskola	196		198	214	12	18	77%
Gymnasieskola	6 709	1 286	6 662	6 695	1 383	-14	68%
Gymnasiesärskola	126	28	126	123	24	-3	92%
Summa exkl fritidshem	36 495	1 568	36 157	36 776	1 669	281	75%
Fritidshem	8 179	50	7 901	8 070	63	-109	82%

* antal barn/elever i kommunal huvudman är inklusive elever från andra kommuner

Nämndens investeringar

UTBILDNINGSNÄMNDEN				
Belopp i miljoner kronor	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Pågående investeringar	0	0		
Nya investeringar	66	49	58	55
Summa	66	49	58	55

Enligt mål och budget har utbildningsnämnden en investeringsram för 2021 på 49 miljoner kronor. För 2020 var budgeten för investeringar i nya lokaler högre, bland annat för Ellen Fries gymnasieskola. Samtliga investeringsmedel avser den kommunala huvudmannens investeringar för inventarier i samband med nybyggnation och renovering samt reinvesteringar i befintliga förskolor och skolor.

Utbildningsförvaltningen

Datum:
2020-12-09

Bilaga till UBN verksamhetsplan 2021

Handläggare:
Katarina Håkansson

Strategi för ökad likvärdighet

Enligt skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.

I detta dokument redovisas utbildningsnämndens långsiktiga strategi för att uppväga skillnader i barns och elevers förutsättningar. Under respektive strategi återfinns insatser som kommer att prioriteras under 2021 och som därmed är med i nämndens verksamhetsplan.

Systematiskt kvalitetsarbete

Ett verkningsfullt arbete för likvärdighet måste bygga på en god kunskap om vilka skillnader som finns mellan förskolor och skolor både vad gäller förutsättningar och resultat. Val av åtgärder behöver bygga på en analys som görs både i varje enhet och på övergripande nivå. I själva begreppet systematiskt kvalitetsarbete ligger att det behöver ske en ständig utveckling av arbetet. Med utgångspunkt i den samlade bilden som ges i uppföljning och analys behöver utvecklingen ske strategiskt och även innefatta samtliga nivåer. På övergripande nivå; ledning, chefer och rektorer, handlar det om att skapa bättre förutsättningar att både tolka och arbeta med resultat. Genom ökad medvetenhet och förståelse kan utvecklingsarbete drivas mer riktat och med ökad måluppfyllelse som tydligt resultat.

Befintligt arbete

Nämnden har tagit beslut om ett årshjul med struktur för uppföljning, analys och framtagande av utvecklingsområden inför kommande verksamhetsplanering. I samtliga skolformer görs central insamling och rapportering av data och resultat för att varje förskola och skola ska ha likvärdiga underlag att göra sina analyser utifrån. I samtliga skolformer finns också ett strukturerat arbete med verksamhetsplaner och en systematisk uppföljning. Förskolor och skolor med lägre resultat och utvecklingsbehov identifieras som utvecklingsskolor.

Insatser 2021

- Fokusdagar för ökad likvärdighet för alla förskolor och skolors ledningsgrupper.
- Förtydligad organisation på förvaltningsnivå med kvalitetsutveckling i fokus
- Utvalda förskolor och skolor med särskilt riktade insatser
- Skolformsvisa strategigrupper för rektorer/ledning på utvalda enheter
- Stöd i analysarbetet att ta fram handlingsplaner på utvalda enheter
- Fortsatt utveckling av resultatsammanställningar för att rikta utvecklingsarbete

Medveten resursfördelning

För att kunna förändra mönster krävs ekonomiska resurser och även här behöver resurserna tydligt riktas till de förskolor och skolor som behöver dem bäst och där tillskottet kan göra störst skillnad. Det handlar om att arbeta kompensatoriskt på ett effektivt sätt med de medel som finns tillgängliga. Nämndens modell för resursfördelning ska ge likvärdiga förutsättningar för alla elever - oavsett bakgrund, kön och funktionsnedsättning - att klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande.

Befintligt arbete

Modellen för resursfördelning innehåller följande inslag:

- Viss del av ersättningen fördelas som strukturersättning
- Särskild ersättning ges för nyanlända elever.
- Särskilda pengar fördelas för elever med extraordinära stödbehov (tilläggsbelopp).

Insatser 2021

Det finns flera stora riktade statsbidrag som ska bidra till att öka likvärdigheten. Ett av de största är riktat till grundskolan, statsbidrag för likvärdig skola, och de 102 miljoner som tilldelas Uppsala för 2021 kommer att fördelas med utgångspunkt i de strategier som presenterats i grundskolans kvalitetsrapport. För de grundskolor som valts ut för riktade insatser satsas resurser som ska användas för att genomföra de insatser som tas fram i handlingsplaner som enheterna ges i uppdrag att ta fram. Andra insatser som statsbidraget för likvärdig skola kommer att användas till är att höja kvaliteten i det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet och säkra att tidiga insatser genomförs, samt insatser kopplade till nyanländas lärande.

Aktiviteter:

- Särskild ekonomisk satsning för elever med stora stödbehov, inriktning neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF)
- Riktade resurser till att genomföra handlingsplaner på utvalda förskolor och skolor för att stärka likvärdigheten

- Utredda hur resurser kan fördelas internt som huvudman för att stärka skolor med stora utmaningar, öka likvärdigheten och prioritera de lägre åldrarna.

Strategisk kompetensförsörjning

Hög kompetens hos förskollärare och lärare är en avgörande framgångsfaktor i förskolor och skolor. Både i de analyser som gjorts i Uppsalas verksamheter och de rapporter som nyligen kommit på nationell nivå, har det blivit synligt att det finns en snedfördelning av lärare i olika skolor. De skolor som möter störst utmaningar har ofta en lägre andel behörig personal och inte alltid tillgång till de skickligaste lärarna. Förskolornas och skolornas idag negativa utveckling ska vändas och målet är att det ska vara attraktivt att arbeta i dessa miljöer, att det där blir tydligt att man kan göra skillnad.

Befintligt arbete

Utbildningsnämnden har sedan flera år haft en kompetensförsörjningsplan och förberedelser pågår nu för en ny planering som ska utgå ifrån verksamheternas behov.

Några exempel från arbetet i skolformerna:

- I alla skolformer genomförs kompetensutveckling inom ramen för Skolverkets satsning för nyanlända och flerspråkiga elever.
- Socialpedagogisk kompetens har anställts på några gymnasieskolor utifrån identifierade behov.
- IBIS är en modell för att tillsammans som skola ihålligt, datadrivet och evidensbaserat stärka tryggheten, arbetsron och rutinerna och för att öka måluppfyllelsen. I samarbete med Uppsala universitet används denna modell vid 16 grundskolor, varav flera är utvecklingskolor.
- Insatser för elever med NPF genom fortbildning och handledning. Insatser sker inom ramen för tillgängliga lärmiljöer i samarbete med SPSM.

Insatser 2021

Rektorerna vid de skolor som valts ut för riktade insatser ges HR-stöd i att rekrytera legitimerade lärare till sina förskolor och skolor. Dessutom införs vid dessa skolor utvecklingslärare med särskilda likvärdighetsuppdrag. Dessa tjänster placeras som en del i den riktade insatsen till de utvalda enheterna. Som ett led i att dessa lärare verkligen ska kunna bidra till utveckling av skolorna och att göra skillnad bildas skolformsvisa nätverk där fokus läggs på metodutveckling och erfarenhetsutbyte mellan skolor med olika förutsättningar, till exempel stad landsbygd.

Aktiviteter:

- Förstärkt HR-stöd på skolor med särskilt likvärdighetsuppdrag för att öka andelen legitimerade, behöriga och kompetenta medarbetare
- Utvecklingslärare med särskilt likvärdighetsuppdrag
- Skolformsvisa nätverk för Utvecklingslärare
- Fortsätta samt utveckla planen för lärares och förskollärares utvecklingsvägar
- Översyn av rektorers förutsättningar för att skapa fungerande verksamheter med en hållbar arbetsmiljö
- Systematiserad hand- och vägledning till lokala elevhälsoteam genom specialistkompetenser samt kvalitetssäkring av resurser och kompetenser

Arbete för att motverka skelsegregation.

Arbetet med att motverka skelsegregation ska intensifieras. Alla förskolor och skolor ska vara så attraktiva att de väljs av elever och vårdnadshavare oavsett bakgrund för att uppnå en så allsidig barn- och elevsammansättning som möjligt.

Befintligt arbete

På övergripande nivå genomförs ett aktivt skolval för alla kommunens skolor och elevresa erbjuds oavsett kommunal eller fristående skola.

Några exempel från arbetet i skolformerna:

- Fördelning av introduktionsprogram på olika gymnasieskolor.
- Fördelning av förberedelseklasser på olika grundskolor.
- Säkerställa att rektor beaktar barngruppers sammansättning vid organisering i förskola.
- Profilskolor i grundskola, exempelvis Gottsundaskolan och Gränbyskolan, där profilen lockar elever från andra geografiska områden. Ett annat exempel är Kvarngårdesskolan som har engelskspråkiga klasser.

Insatser 2021

- Verka för att fler barn till utrikes födda föräldrar går på förskola, fritidshem. En kartläggning av nuläget är genomförd vad gäller förskola, arbetet har därefter blivit försenat på grund av pandemin. För fritidshem kommer en kartläggning att göras under 2021. Utifrån kartläggningarna kommer lämpliga åtgärder tas fram och genomföras, bland annat i linje med de förslag som lämnas i utredningen om fler barn i förskolan för bättre språkutveckling i svenska (SOU 2020:67).
- Enligt nämndens beslut (UBN-2020-06969) informera vårdnadshavare i hela kommunen om möjligheten att söka och få elevresa till landsbygdsskolorna.